

UNA CARRERA METEÒRICA, SENSE OPOSICIÓ

Valenzuela, l'amo d'Alacant

Els empresaris l'admiren. Els socialistes de quasi totes les famílies el defensen. I ell els protegeix a tots. Però en els darrers temps han circulat per Alacant estranyes acusacions contra la seua persona. Amb xalet, poder, carnets i autobusos pel mig.

Joan Pomares

Al juny vinent es compliran tres anys de l'arribada d'Antonio Fernández Valenzuela al poder provincial des de la seua presidència de la Diputació. Tres anys plens d'influència absoluta sobre tots els àmbits de la vida pública alacantina. Amb les diverses famílies socialistes: els anomenats «navajeros» o regidors durs de l'ajuntament, un sector cada dia més fort de la UGT, l'Esquerra Socialista, els conservadors... tots sota el nom general de «els oficialistes». «A Alacant la gent està tranquil·la, sense grans moviments. El futur, el veig amb optimisme», declarava, fa un

Dalt, empresa de transports Masatusa, una font de conflictes per Valenzuela. Baix, el president de la Diputació, sense oposició al sud.

any, amb motiu del Congrés del PSOE del País Valencià.

I és que Valenzuela —com tots li diuen— no ha trobat en tots aquests anys una vertadera oposició. Si bé notícies i rumors han anat distorsionant, darrerament, la seua biografia.

Masatusa, tel banc del PSOE?

El PSOE, d'ençà que Fernández Valenzuela va ser regidor de Trànsit a l'ajuntament d'Alacant, ha jugat decididament una carta fosca i impopular, contestada en nombroses ocasions per la població: Masatusa, l'empresa privada d'autobusos urbans, concessionària del servei per a aquesta corporació alacantina. Ja que, des que Valenzuela va ocupar aquell càrrec, s'han succeït una sèrie de relacions estranyes que han circulat de boca en boca pels sòcs polítics i veï-

El pater famíllas

Retrat de socialista en ascensió perpètua

President de la Diputació Uniprovincial, membre suprem de la direcció local del PSOE-Alacant des de la seua secretaria general, Antonin Fernández Valenzuela ha sabut erigir-se en summe pontífex de la nombrosa i multicolor orquestra socialista, en l'amo absolut de totes les tribus i totes les fraccions, tret d'una dotzena d'esgarriats i algun batalló de la infanteria lleugera d'UGT.

Enfront d'Angel Franco —ex-seminarista, llicenciat en filosofia, lleonès de naixement, senador a les Corts espanyoles de Madrid, comandament màxim de la UCT provincial i enemic acèrrim i declarat—, Valenzuela ha sabut situar-se al costat de dos grans canons del PSOE valencià, gràcies al bon pacte signat en el congrés del PSOE-país, celebrat la primavera passada a Alacant: el secretari d'organització i senador Pérez Ferré i el president del partit i de les Corts valencianes, el seu homònim Antonio, però García Miralles. Des d'aquell moment, Antonio Primer, anomenat «el Prepotent», no ha cessat d'ampliar el seu domini fins arribar a capità de quasi tots els exèrcits socialistes. Inclús de la mateixa Esquerra Socialista, antigament liderada per Rodríguez Valderrama, que va saber deixar a temps la seua botiga de joguets del carrer de Castanos i que, penedit de les incertes aigües de l'Esquerra, es va estimar més la ben pagada tranquil·litat de president de la Caixa d'Estalvis Provincial.

Una Esquerra comandada ara per Fernando Ruiz —neurocirurgià de prestigi i socialista d'antany—, al qual, Valenzuela ja li la va jugar en arrabassar-li la presidència de l'Insalud, en favor del seu més admirat Antonio Luna. I que ha entrat en la Cort de Valenzuela amb no pocs problemes. I a un alt preu: baixes, desercions, ruptures i una disciplina de vot esfilagarsada.

Però no s'acaba aquí la cosa. Perquè el poder de Valenzuela, portaveu en estèreo de tota la banda musical local, ha aconseguit també dues grans victòries per al seu àlbum personal: el vot d'Antonio Moreno, regidor de Transports a l'Ajuntament d'Alacant, secretari de la federació de transports en la UGT i sindicalista amb molts seguidors dins del partit, que ha suposat la millor càrrega de profunditat llançada per Valenzuela al si del sindicat contra el seu contrincant, el secretari, Franco. I la més gran: el menyspreu majoritari de l'aparell a José Luis Lassaleta, el benvolgut alcalde dels alacantins, ara

desplaçat a l'ombra, malgrat el fort carisma i la immensa glòria pública. Un home procedent d'UGT-estalvi i banca que Valenzuela ha deixat, inclús, fora de la muteixa executiva.

Perquè Valenzuela, a l'hora de les consecucions, ha aconseguit que, fins i tot, el seu home de confiança, el seu guardaespalles, José Antonio Rodrigo, figure en l'executiva urbana sorgida arran de l'assajat Congrés de país. Per damunt inclús, en vots, de vuit dels dinou membres que la componen.

És la Imparable carrera...

... d'un home de 39 anys —nascut a Campillo de Llerena, Badajoz, el 1947—, germà entre els seus i orfe des de molt menut. Emigrant extremeño que anà a parar a Benidorm a finals dels cinquanta, quan la ciutat començava a ser la imatge de Sao Paulo, Manhattan i Samoa i que el 1965 —amb disset anys a la motxila— estudiava a Barcelona i en l'arxifamosa Escola Massana —dos cursos—. Que després tornà al seu nou poble de la Marina Baixa on, com un altre més, treballà de cambrer, lluny de l'olor de la caoba i dels despatxos futurs.

Moreno, imatge de viatjant i de cantant melòdic, seriós, intel·ligent, casat el 1970 amb Emilia Ibiza Cerdà, en l'alacantina església dels pares Caputxins, president de l'Executiva local del PSOE des del 1977 aprofitant la plataforma de la seua associació de veïns, la Florida-Portazgo, i antic president de la barraca «Tenim lo que volem».

Un pilot arriscat i segur, que ha sabut acotar-se molt bé el terreny polític i, que amb tres fills i un domicili permanent al carrer d'Antares núm. 51, va saber comprar a temps la impremta-enquademadora del seu sogre: un comunista a l'ortodoxa que en ple franquisme va retolar el seu negoci amb aquest nom: «Moscó». Una compra que, a Valenzuela, li valgué un àlias permanent, intern i amistós: Antonio Fernández, «Moscou». Un rei, al capdavant, que ha sabut moure les peces d'un complicat joc d'escacs. I de poder polític. I que ha deixat Lerma tot sol. O amb molt poc: Àngel Franco, alguna família sense paternitat, uns quants oficials de la UGT i, clar, pobles i viles aliens al gran combat per la corona. •

nals de la ciutat. Fins al punt que una opinió majoritària ha arribat a afirmar rotundament aquesta terrible acusació: el PSOE es finança gràcies a Masatusa. Dit d'una manera més precisa: dues pessetes de l'autobús van a parar a les arquas socialistes. ^Només un rumor?

Rumor, intoxicació o filtre, la veritat és que l'estret noviatge de Marco y Sánchez, Transportes Urbanos, SA, i Fernández Valenzuela-PSOE no deixa de basar-se en diversos i curiosos esdeveniments. Vegem-ne alguns.

El primer. L'empresa Masatusa va

sol·licitar a principis de 1983 una revisió de les tarifes i va proposar una nova puja del bitllet, la qual, finalment, no es va realitzar «per tal d'evitar-ne la coincidència amb les eleccions municipals». Tanmateix, el mateix dia que la població isqué al carrer, camí de les urnes, una sorpresa es va presentar davant dels seus ulls: una nova flota d'autocars —els «500»— havia entrat en funcionament des de les sis del matí. I dos mesos després, una altra sorpresa... Però ara amarga: la puja ajornada es produeix amb un vint per cent d'augment.

Una puja que, al març de 1984, creixeria amb un nou deu per cent, malgrat els 110 milions de subvenció atorgats per la Corporació.

El segon. Les diverses contractes realitzades per a Masatusa han tingut com a elecció laboral preferent —i descaradíssima— membres de la central socialista UGT. Treballadors inestables que han merescut prioritat, segons fonts de la mateixa empresa, «per pressions municipals».

El tercer. Durant la campanya per a les eleccions municipals del 8 de maig de 1983 el PSOE de «la terreta» va

FRANCESC CUTILLAS

«Una parcel·leta de no res», el xalet de Valenzuela a les Paulines, amb uns «estrany» veïns.

llogar per al recorregut dels seus candidats un autobús de la Masatusa —el número 154— amb un conductor de l'empresa, el qual el va guiar en hores del seu horari laboral. L'autobús en qüestió fou separat del seu servei habitual a la guarderia «Els Xiquets» i Masatusa va proporcionar una altra unitat, «molt més d'acord amb les necessitats del servei, encara que siga vell». L'autobús va prestar el servei durant tot el temps que va durar la campanya.

I el quart. El dia 6 de maig —dos dies abans del sufragi municipal— en la premsa local —*Información*— apareixen diverses pàgines de publicitat amb propaganda fotogràfica que reclama el vot tant per a Antonio Fernández Valenzuela com per a l'actual (i aleshores reelegit alcalde) José Luis Lassaleta. A la promoció política anterior, s'hi afegeix diversa publicitat del PSOE exposada sobre els autobusos. Aquesta publicitat, si no és per un canvi d'última hora, encara no ha estat abonada. I, si s'hagués pagat, ho hauria estat en un termini excessivament llarg per a qualsevol deutor normal. L'import: tres milions llargs. L'empresa publicitària: Publicidad Marco, la meitat de Masatusa —Marco y Sánchez...— i una dependència més del seu habilíssim gerent i gran amic de Valenzuela, Emilio Vázquez Novo. L'origen dels diners: Masatusa i Pegaso. L'informe de l'Institut de Censors Jurats d'Espanya així ho confirmava en l'estimació per a l'exercici de 1983, on l'import de l'esmentada publicitat figurava en el capítol d'«impagaments» de la concessionària Masatusa.

Tornem arere. L'afirmació sobre

la possible subvenció del quarter local dels socialistes, gràcies a una fracció del bitllet de Masatusa, no deixa de tenir raons, i raons per a convertir-se, en un moment determinat, en un gran escàndol. Perquè, deixant de banda la circumstància que Antonio Moreno, successor en la cadira que abans va ocupar Valenzuela, siga ara un fidelíssim home de confiança i un flexibilitíssim negociador per a Vázquez Novo, un nou cúmulo d'estranyeses han fet planar el dubte sobre una possible finançació il·legal i parasitària del PSOE. A costa de Masatusa.

Dels sous de tots els cotitzants al PSOE —i segons informe del seu últim congrés— només un cinc per cent arriba, en el millor dels casos, a la caixa local. Una xifra baixíssima, que permet totes les sospites sobre com és possible amb tan pocs fons fer front a les despeses diàries del PSOE alacantí.

D'altra banda, el ciutadà d'Alacant ha viscut en nombroses ocasions pugues del monopòlic transport urbà, inexplicables i irracionals des de qualsevol punt de vista —segons els beneficis del negoci—. I aquest setmanari, després d'haver consultat l'empresa, diverses fonts sindicals i el mateix comitè, ha pogut també confirmar que l'usuari alacantí no té cap, absolutament cap, informació sobre el desglossament del bitllet de Masatusa. Impossible saber on va cada pesseta.

L'afer «Paulines»

La Voith és una empresa alemanya amb seu central a Munic. Des de 1982 treballa per a Masatusa: 35 unitats d'autobusos Pegaso per al transport

públic porten caixa de canvis Voith. La seua competitivitat, segons els mateixos treballadors, «està fora de dubte». I la seua projecció internacional, igualment, ja que la Voith també fabrica turbines d'aire, tant per a túnels com els del Mascarat, en la Marina, com per a la Itapú, la major empresa hidroelèctrica del món, sobre el riu Paranà a Amèrica del Sud. O caixes de canvi per a carros de combat Leopard, els tancs de l'OTAN...

La concessió de la Voith per a la Masatusa provindria, segons fons laborals, dels temps en què Fernández Valenzuela exercia de responsable de la regidora de Trànsit i Transports. Voith tindria, segons fons del comitè d'empresa i CCOO, certa propietat compartida amb Masatusa sobre uns terrenys enclavats en la partida de les Paulines —termes de Sant Joan i Mutxamel—, una zona coberta de xallets i elegida amb preferència per diversos polítics socialistes: Arturo Lizón, vice-president socialista del senat; Alfonso Arenas, regidor d'Urbanisme... i, casualment, pel mateix Fernández Valenzuela.

La qüestió no deixaria de provocar suspicàcies si el xalet estrenat fa poc per Valenzuela no tingués per veí Emilio Vázquez Novo, el corunyès gerent de Masatusa i qualificat procolpista —«hem perdut l'única solució», va declarar en el Club de premsa «Encuentro», dies després del 23-F— que ara estaria alçant el seu xalet en la parcel·la antiga. I en terreny de la Voith.

El xalet de Valenzuela ha estat rumor i notícia durant molt de temps en les tertúlies alacantines. Pel desconeixement generalitzat sobre la seua existència: silenciada tant com s'ha pogut. Pel seu elevat cost: taxat en molts milions. Per aquesta curiosa circumstància: haver-se començat a construir durant el seu mandat en l'Ajuntament i en un moment en què es trobava econòmicament feble. Això no obstant, Valenzuela va argumentar «diverses paralitzacions per falta de diners». I perquè tan gran adquisició —amb un compte per a la decoració interna de Galeries Preciados que ronda els tres milions de pessetes— quedava explicada de cara al carrer com «una parcel·leta» que l'actual president de la Diputació comprava, «perquè en Nuevo Valverde —una petita partida del Camp d'Elx— no ens deixaven viure els mosquits». Un gran xalet del president de la Diputació i secretari general del PSOE que en el registre de la propietat encara no apareix al seu nom. i, Per estalviar impostos?

Un barrlja-barreja per a tots

El poder de Valenzuela és enorme. Tot està sota el seu comandament. I les anècdotes sobre la seua dominació es succeeixen una darrere de l'altra. Com aquestes: Valenzuela ha aconseguit hipotecar un important sector de la premsa alacantina. La fórmula: assegurar treball per a més de mitja dotzena de dones de periodistes locals.

Valenzuela —sou més alt de l'administració, amb unes 500.000 pessetes mensuals— ha aconseguit solidificar la seua fortalesa mitjançant els seus delfins i els seus favorits i constants promeses de treball: dos mesos abans del congrés del partit, més de cent carnets coincidiren amb afiliats que després figuraren entre els nous contractats de la Diputació... O mitjançant tranquil·les i segures places per als seus homes de la UGT, la majoria dels quals apareixien en la nòmina política del sindicat sota el títol general de descontents i dissidents. «En l'hospital —declarava Valenzuela— s'ha passat d'una ocupació que no arribava al 50 per cent a quasi un 100 per cent. Això ha estat possible —precisava— amb la contractació d'uns trenta metges i un bon nombre d'auxiliars». Són, ni més ni menys: el PSOE Rafael

Moreno de Arços, com a director gerent; Jaime Rosario (un socialista purgat per l'aparell, fabricant de campanyes electorals des de l'anonimat), com a cap; el veterà Mauri (organitzador, en les seues antigues vel·leïtats obreristes, de la CNT i ara acarnissat ugetista de dretes), etc., etc.

Perquè Valenzuela sap perfectament col·locar de la seua part totes les bateries necessàries per a la seua seguretat política. Inclús en terreny «autonòmic», on, sense jugar una carta decidida per Cebrià Ciscar, el conseller de Cultura i vice-president del PSPV-PSOE, ha sabut col·locar-se en la seua línia directa a través de Miralles i Pérez Ferré. Situant al seu costat, no obstant això, un personatge asèptic i gris que ha demostrat a bastament el seu desamor per la Generalitat, Paco Zaragoza: president de la Comissió de Cultura i Educació, diputat provincial, ex-regidor de Guardamar, el Baix Segura... I tres sous per a la seua butxaca: de diputat, d'ATS de Construcciones y Contratos, i d'ATS de Masatusa. Mandarí socialista de la Vega pre-murciana i assessor de Valenzuela en temes autonòmics, que, per reafirmar-se, no signà ni prestà

suport a la manifestació per la llengua celebrada a Alacant el desembre passat.

Votar Valenzuela per a alcalde

Però Valenzuela no desitja continuar sent l'amo a través de la invisible Diputació. I acaricia la idea de tornar als orígens, a la corporació municipal, però investit d'alcalde. És per això que el seu nom ha estat molt lligat en els últims temps a totes i cada una de les polèmiques amb l'alcalde Lassaleta. I, segons fons d'UGT, «Valenzuela i el seu grup voldrien enviar Lassaleta a Madrid, de senador. O, en última instància, donar-li la presidència de la Caixa d'Estalvis». Però el problema és que no hi ha entre les files de Valenzuela un polític capaç d'assumir l'immens atractiu de l'actual alcalde. I l'únic nom que s'ha barallat —fora del de Valenzuela— per a una tal comesa —el de Tomàs Garcia, de la comissió d'Urbanisme— és considerat «impresentable» per alguns i «sense imatge» per la majoria. L'amo de la ciutat decidirà, al capdavall, si serà ell també el proper alcalde. •

Oèerj

SALAPARPALLO MARC 86

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA